

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Michaela Nipperta a soudkyně JUDr. Věry Sýkorové a JUDr. Aleny Bílkové v právní věci

žalobce: **R. P.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Juráněm
sídlem Dvořákova 588/13, 602 00 Brno

proti

žalované: **Allianz pojišťovna, a.s.**, IČO 47115971
sídlem Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8

o zaplacení 294 967 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 4. ledna 2022, č. j. 29C 77/2021-103,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku o nákladech řízení (výrok III.) **mění** jen tak, že žalobci přiznaná náhrada nákladů řízení činí 90 896,24 Kč, jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 6 062,10 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám advokáta Mgr. Petra Juráně.

Odůvodnění:

1. Žalobce jako poškozený uplatnil proti žalované jako pojistiteli nárok na pojistné plnění podle zákona č. 168/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, a to náhradu způsobené újmy vzniklé ublížením na zdraví ve výši 246 814 Kč, sankční úrok z prodlení za dobu od 1. 4. 2020 do 12. 10. 2020 ve výši 5 160 Kč, náhradu nákladů vynaložených na znalecký posudek z oboru zdravotnictví ve výši 8 000 Kč a náhradu nákladů právního zastoupení ve výši 34 993 Kč, celkem 294 967 Kč [nároky podle § 6 odst. 2 písm. a), d), § 9 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 168/1999 Sb.].

2. Obvodní soud pro Prahu 8, dále soud prvního stupně, rozsudkem ze dne 4. 1. 2022, č. j. 29C 77/2021-103, žalované uložil, aby žalobci zaplatila 271 638,40 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 266 418,40 Kč od 19. 5. 2020 do zaplacení (výrok I.) a náhradu nákladů řízení ve výši 37 366 Kč (výrok III.), co do částky 23 328,60 Kč s úrokem z prodlení od 19. 5. 2020 do zaplacení žalobní návrh zamítl (výrok II.) a žalované ještě uložil, aby zaplatila náklady řízení, které platil stát, ve výši 4 547 (výrok IV.).

Prisouzená částka 271 638,40 Kč zahrnuje částku 246 814 Kč za náhradu způsobené újmy vzniklé ublížením na zdraví, částku 5 160 Kč za sankční úrok, 8 000 Kč za náhradu nákladů, které žalobce vynaložil na zpracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, částku 11 664,40 Kč za náhradu nákladů, které žalobce vynaložil na jeden úkon právní služby advokáta - písemné uplatnění předmětného nároku u žalované před zahájením řízení u soudu dopisem ze dne 27. 1. 2020. Žádal-li žalobce náhradu za další dva úkony právní služby (převzetí včetně přípravy zastoupení a kvalifikovaná předžalobní výzvu k plnění), pak oba tyto úkony soud prvního stupně zahrnul do úkonů právní služby účelných pro uplatnění práva v předmětném soudním řízení a odměnu za ně tedy do náhrady nákladů řízení žalobce, přičemž ve věci samé co do částky 23 328,60 Kč žalobní návrh zamítl ($34\,993 - 11\,664,40 = 23\,328,60$ Kč).

K náhradě nákladů řízení soud prvního stupně uvedl, že postupem podle § 142 odst. 3 o. s. ř. přiznal žalobci plnou náhradu nákladů řízení, tj. nákladů za zastoupení advokátem, protože výše plnění závisela na znaleckém posudku. Při vyčíslení náhrady podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif, dále též „AT“) vyšel z tarifní hodnoty 50 000 Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) AT, tj. 3 100 Kč za každý úkon právní pomoci advokáta. K tomu odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2021, sp. zn. 25Cdo 3771/2020, z něhož dovodil, že postup podle § 9 odst. 4 písm. a) AT se uplatní i při výpočtu odměny advokáta v této právní věci. Žalobci přiznal náhradu za sedm úkonů právní služby advokáta (7x 3 100 Kč), sedm paušálních náhrad hotových výdajů (7x 300 Kč), náhradu cestovních výdajů (2x 2 340,43 Kč), náhradu za promeškaný čas (24x 100 Kč), daň z přidané hodnoty 6 484,98 Kč, celkem 37 366 Kč.

3. Žalobce včasným a přípustným odvoláním napadl rozsudek soudu prvního stupně, ale jen výrok III. o náhradě nákladů řízení. Pochybení soudu prvního stupně spatřuje v tom, že náhradu nákladů řízení nesprávně vyčísлил. V případě tohoto soudního řízení se nejedná o spor o zaplacení škody na zdraví, ale o spor o zaplacení pojistného plnění, což je třeba důsledně rozlišovat. Nadto z judikatury, z níž vyšel soud prvního stupně, je zřejmé, že jeho cílem bylo určit tarifní hodnotu u případů nemateriální újmy dle § 2959 o. z., tedy u případů, v nichž nelze zcela a přesně vyčísřit požadovaný nárok, jelikož jeho posouzení záleží na mnoha faktorech (vztah s poškozeným, věk poškozeného i oprávněného, eventuální existenční závislost na poškozeném a případná jiná satisfakce). Naproti tomu určení nemajetkové újmy spočívající v hodnocení bolesti či míry ztížení společenského uplatnění člověka je veličina, kterou lze určit, a to na základě znaleckého posudku, který se ostatně stal i stěžejním důkazem v této právní věci. Podle žalobce pak rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2021, sp. zn. 25Cdo 2515/2021, není v projednávané věci při vyčíslení náhrady nákladů řízení přílehlavý. Žalobce je přesvědčen, že soud prvního stupně měl u nároku na náhradu nákladů řízení vycházet z tarifní hodnoty 271 638 Kč (ztížení společenského uplatnění + znalečné + kapitalizovaný úrok z prodlení + náhrada právního zastoupení za 1 úkon právní služby). Navrhl, aby mu odvolací soud změnou odvoláním napadeného rozhodnutí přisoudil náhradu nákladů řízení ve výši 90 895 Kč a náhradu nákladů odvolacího řízení.

4. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal napadenou část rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1, 5, 6 o. s. ř.), aniž nařizoval jednání [§ 214 odst. 2 písm. e) o. s. ř.], a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.
5. Podle § 142 odst. 3 o. s. ř. i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo úvaze soudu.
6. Žalobce byl plně úspěšný ve věci náhrady újmy vzniklé ublížením na zdraví ve výši 246 814 Kč, náhrady sankčních úroků ve výši 5 160 Kč a náhrady nákladů vynaložených na znalecký posudek z oboru zdravotnictví ve výši 8 000 Kč. Ve věci náhrady účelně vynaložených nákladů spojených s právním zastoupením při uplatňování nároků podle § 6 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 168/1999 Sb., dosáhl náhrady jednoho úkonů právní služby advokáta za písemné uplatnění předmětného nároku u žalované dopisem ze dne 27. 1. 2020 ve výši 11 664,40 Kč. Z uvedeného plyne, že žalobce byl ve věci samé úspěšný v rozsahu 92%. Při posouzení neúspěchu žalobce je třeba vzít v úvahu, že žalobou uplatněné další dva úkony právní služby advokáta, tj. převzetí a přípravu zastoupení, kvalifikovanou předžalobní výzvu k plnění před zahájením soudního řízení, soud zahrnul do náhrady nákladů řízení žalobce. Na podkladě těchto skutečností lze spravedlivě uzavřít, že neúspěch žalobce je poměrně nepatrný a soud mu může ve smyslu § 142 odst. 3 o. s. ř. přiznat plnou náhradu nákladů řízení.
7. Přiznal-li soud prvního stupně žalobci plnou náhradu nákladů řízení, je jeho rozhodnutí správné, byť uvedl, že tak rozhodl s ohledem na to, že rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku, což není důvod přílehlavý (ve věci požadovaného plnění vyčísleného podle znaleckého posudku měl žalobce plný úspěch). Soud prvního stupně však náhradu nákladů vyčísлил nesprávně.
8. Pro vyčíslení náhrady nákladů řízení účelně vynaložených na uplatnění práva je významné, že v projednávané věci jde o nárok na pojistné plnění. Plnění pojistitele poskytnuté poškozenému není plněním z titulu jeho odpovědnosti za škodu, neboť osobou odpovědnou za škodu způsobenou poškozenému je pojištěný (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2007, sp. zn. 25Cdo 113/2006, ze dne 18. 3. 2015, sp. zn. 25Cdo 3925/2013; rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na <http://www.nsoud.cz>).
9. Nejvyšší soud v usnesení 27. 5. 2021, sp. zn. 25Cdo 3771/2020), vysvětlil, že ve věci určení tarifní hodnoty pro účely výpočtu odměny advokáta podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. se v řízení o nárocích na náhradu nemajetkové újmy na zdraví podle § 2958 o. z., obdobně jako v případech řízení o zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným výkonem veřejné moci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30Cdo 3378/2013, nebo ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 30Cdo 1791/2015), aplikuje § 9 odst. 4 písm. a) AT a odměna advokáta se vypočte z paušální tarifní hodnoty 50 000 Kč.
10. Podle § 2958 o. z. při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a *další nemajetkové újmy*; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

K tomu je nutno uvést, že pojem *dalších nemajetkových újem* je vedle relativně vyhraněných a dosavadní literaturou i soudní praxí definovaných nároků náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění kategorií dosti neurčitou a dosud nepojmenovanou. Nabízí se závěr, že jde o jakousi kategorii zbytkovou, která bez bližšího vymezení pokrývá ostatní újmy spojené se zdravotně podloženým zásahem do duševní a tělesné integrity, avšak pod pojem uvedených dvou nároků se nevejdou (srov. systém ASPI, Komentář k zákonu č. 89/2012, § 2958,

JUDr. P. Vojtek, Náhrada za ublížení na zdraví). Z uvedeného výkladu vyplývá, že usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2021, sp. zn. 25Cdo 3771/2020, je přílehlavé pro případy nároků náhrady *dalších nemajetkových újem*, nikoli pro případy nároků náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění.

11. Odvolací námitka žalobce, že soud prvního stupně pochybil, jestliže při vyčíslení náhrady nákladů řízení za zastoupení advokátem aplikoval § 9 odst. 4 písm. a) AT a vyšel z tarifní hodnoty 50 000 Kč, je důvodná.
12. Odvolací soud vyčísлил náhradu nákladů řízení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. takto: *odměna advokáta* 7x 9 420 Kč počítaná z tarifní hodnoty rovnající se součtu tarifních hodnot spojených věcí, tj. z částky 271 638 Kč (246 814 Kč + 5 160 Kč + 8 000 Kč + 11 664,40 Kč) podle § 7, § 8 odst. 1 a § 12 odst. 3 AT za následujících sedm úkonů právní služby - převzetí a příprava zastoupení, výzva k plnění se základním skutkovým a právním rozbohem předcházející návrhu ve věci samé, návrh ve věci samé (žaloba), další písemné podání ve věci ze dne 24. 6. 2021, zastoupení při jednání soudu prvního stupně dne 4. 11. 2021, 17. 12. 2021, další písemné podání ve věci ze dne 3. 1. 2021; *paušální náhrada hotových výdajů* 7x 300 Kč podle § 13 odst. 1 a odst. 3 AT, *náhrada cestovních výdajů* podle § 13 odst. 4 AT za cesty z Brna do Prahy a zpět dne 4. 11. 2021, 17. 12. 2021 ve výši 2x 2 340,43 Kč (vzdálenost 410,2 km, základní náhrada 4,4 Kč za km, náhrada za spotřebované pohonné hmoty při průměrné spotřebě 4,8 l/100 km při ceně 27,2 Kč za 1 l); náhrada za promeškaný čas 24x 100 Kč podle § 14 AT; 21% *daň z přidané hodnoty*, tj. 15 775,38 Kč; celkem 90 896,24 Kč.
13. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku III. o nákladech řízení podle § 221a o. s. ř. změnil tak, že žalobci přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 90 895 Kč, jinak rozhodnutí o nákladech řízení (co do povinnosti žalované plnit, co do lhůty a místa plnění) podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
14. O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. a úspěšnému žalobci přiznal náhradu nákladů řízení, kterou vyčísлил takto: *odměna advokáta* za jeden úkon právní služby (odvolání proti rozhodnutí, které není rozhodnutím ve věci samé) ve výši 4 710 Kč (*odměna* ve výši jedné poloviny) podle § 7, § 11 odst. 2 písm. c) AT, *paušální náhrada hotových výdajů* 300 Kč podle § 13 odst. 3 AT, 21% DPH, tj. 1 0152,10 Kč, celkem 6 062,10 Kč. Lhůta a místo plnění byly stanoveny podle § 160 odst. 1, § 149 odst. 1 ve spojení s § 211, § 224 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Praha 26. května 2022

Mgr. Michael Nippert v. r.
předseda senátu